

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΙΟΥΛΙΟΥ 2007
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Αλλά τόσο μεγάλη μανία τους είχε πιάσει όλους, ώστε να επιθυμούν να πολεμούν, μολονότι εγώ φώναζα ότι τίποτα δεν είναι πιο αξιοθρήνητο από τον εμφύλιο πόλεμο. Όλα είναι αξιοθρήνητα στους εμφυλίους πολέμους, αλλά τίποτα (δεν είναι) πιο αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη: αυτή κάνει τους νικητές πιο άγριους και πιο αχαλίνωτους, ώστε ακόμα κι αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση τους να εξαναγκάζονται να γίνουν από ανάγκη.

Πράγματι η έκβαση των εμφυλίων πολέμων είναι πάντα τέτοια, ώστε να γίνονται όχι μόνο αυτά που θέλει ο νικητής, αλλά ακόμα ώστε να κάνει ο νικητής το χατίρι αυτών, με τη βοήθεια των οποίων κερδήθηκε η νίκη. Την επόμενη αυτής της μέρας ο Σερτώριος, αφού δέχτηκε τους φίλους του στην κρεβατοκάμαρά του, τους είπε ότι είχε δει στον ύπνο του πως το ελάφι που είχε χαθεί, επέστρεψε σε αυτόν. Όταν το ελάφι, αφού αφέθηκε ελεύθερο από το δούλο, όρμησε στην κρεβατοκάμαρα του Σερτωρίου, δημιουργήθηκε μεγάλος θαυμασμός.

B.1.a. nullius rei

exituum

talia

victore

dierum

amice

te

admirationi magnae

1.β. ferociter – ferocius – ferocissime

impotenti

maius, maiore

2.a. invadimus

cupiunto

reddituram esse

coegisti

facta essent

vis

obsecutu

pariturus

admiseratis

2.β. dic oriri

dicite orituram esse

ortam esse

ortam fore

- 3.α.** pugnare : τελικό απαρέμφατο αντικείμενο στο cuperent με υποκείμενο το omnes (ταυτοπροσωπία)
misera : κατηγορούμενο στο omnia από το συνδετικό sunt
necessitate: αφαιρετική του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο cogantur
bellorum : γενική υποκειμενική στο exitus
iis : αντικείμενο στο obsequatur
cervam : υποκείμενο στο reverti (ετεροπροσωπία)
a servo : εμπρόθετος (γιατί είναι έμψυχο) προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο emissa
Sertorii : γενική κτητική στο cubiculum
magna : επιθετικός προσδιορισμός στο admiration

3.β. Visum est in somno mihi cervam ad me reverti

4.α. ut pugnare cuperent: δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του συμπεράσματος στο invaserat. Εισάγεται με το συμπερασματικό σύνδεσμο ut διότι είναι καταφατική, εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το συμπέρασμα στη λατινική είναι υποκειμενική κατάσταση, χρόνου παρατατικού (cuperent), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (invaserat) και δηλώνει το συγχρονισμό της κύριας με τη δευτερεύουσα στο παρελθόν (ιδιομορφία ως προς την ακολουθία χρόνων). Στην κύρια υπάρχει το tantus που προεξαγγέλει τη συμπερασματική.

cum cerva introrupisset: δευτερεύουσα χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα orta est.

Εισάγεται με τον ιστορικό – διηγηματικό σύνδεσμο cum, εκφέρεται με υποτακτική, γιατί ο ιστορικός – διηγηματικός σύνδεσμος cum υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια και δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους, χρόνου υπερσυντελικού (introrupisset), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου orta est και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

4.β. Cum Sertorius amicos admisisset

4.γ. quam bellum civile